

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **CZT a.s.**, se sídlem Lísková 1513, Čáslav, proti žalovanému: **Celní úřad pro Pardubický kraj**, se sídlem Palackého 2659, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2020, čj. 78721/2020-590000-42, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 6. 2022, čj. 52 Af 54/2020-79,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 6. 2022, čj. 52 Af 54/2020-79, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a předcházející soudní řízení

[1] Řešená věc se týká exekuce pěti rozhodnutí z roku 2016. Tato rozhodnutí mají složitou procesní historii, která není pro nyní řešenou věc rozhodující, a Nejvyšší správní soud ji proto nerekapituluje.

[2] Žalovaný vydal v červnu 2020 v záhlaví označený exekuční příkaz. Žalobkyně proti tomuto příkazu podala námitku. Stěžovatel námitku zamítl rozhodnutím ze dne 7. 8. 2020, čj. 78721-6/2020-590000-11.

[3] Žalobkyně napadla žalobou jak samotný exekuční příkaz (této žaloby se týká nynější řízení), tak i rozhodnutí o námitce. Obě žaloby podala ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích.

[4] Krajský soud zrušil v záhlaví uvedeným rozsudkem exekuční příkaz. Rozsudkem ze dne 22. 6. 2022, čj. 52 Af 61/2020-228, zrušil i rozhodnutí o námitce.

[5] V obou rozsudcích krajský soud uvedl, že již v jiném řízení zrušil veškeré exekuční tituly, které mají být napadeným exekučním příkazem vymoženy. Stěžovatel tento rozsudek napadl kasační stížností, ale Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 4. 2022, čj. 1 Afs 356/2020-145, kasační stížnost zamítl. Jelikož tedy byly veškeré exekuční tituly zrušeny, nejsou splněny podmínky pro vedení exekuce. Soud k této skutečnosti musí přihlídnout, i přestože k ní došlo až po vydání přezkoumávaného rozhodnutí. Za dané situace by bylo nadbytečné zabývat se dalšími námitkami účastníků, neboť tyto by nebyly způsobilé změnit výrok rozhodnutí soudu (nálezn Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08, bod 24). V rozsudku ohledně rozhodnutí o námitce (sp. zn. 52 Af 61/2020) krajský soud rovněž doplnil, že dle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2019, čj. 1 Afs 271/2016-53, č. 3873/2019 Sb. NSS, lze samostatně žalobou napadnout jak exekuční příkaz, tak rozhodnutí o námitce.

II. Kasační stížnost

[6] Žalovaný (stěžovatel) napadl v záhlaví označený rozsudek kasační stížností. Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, jeho rozsudek je nepřezkoumatelný a v řízení došlo i k jiné vadě, která měla za následek nezákonnost rozhodnutí. Krajský soud zrušil exekuční příkaz pro neexistenci vykonatelných rozhodnutí, které měly být zrušeny odvolacím orgánem a k jejichž obživnutí dle § 124a daňového řádu nemělo dojít. V tomto se však krajský soud mylí. Rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2019, čj. 2 Afs 249/2017-66, vymezil časové použití § 124a daňového řádu tak, že dané ustanovení dopadá na situace, kdy Nejvyšší správní soud zrušil (nesprávný) rozsudek krajského soudu nejdříve po 1. 1. 2015, zatímco došlo-li ke zrušení před tímto datem, nelze § 124a daňového řádu aplikovat. Je ale nepochybné, že ke zrušení rozsudku krajského soudu může dojít nejdříve právní moci rozsudku Nejvyššího správního soudu. Jedině tento okamžik je z hlediska zákonné úpravy (§ 49 odst. 10, § 54 odst. 5 a 6, § 110 odst. 1 a 4 s. ř. s.) možno považovat za okamžik, kdy rozsudek nepůsobí pouze dovnitř soudu, ale také navenek vůči účastníkům a krajskému soudu. V tomto případě došlo k doručení rozsudku NSS ze dne 19. 12. 2014, čj. 8 Afs 17/2013-179, č. 3326/2016 Sb. NSS, stěžovateli až dne 6. 1. 2015. Právní moci tedy nabyl až po 1. 1. 2015.

[7] Stěžovatel podotýká, že rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 249/2017 operuje při hledání okamžiku, který dělí „staré“ a „nové“ skutkové situace – tedy případy, na něž § 124a daňového řádu nedopadá a dopadá – s okamžikem „vydání“ kasačního rozhodnutí. Pojem „vydání“ je z hlediska účinků rozsudku zákonu neznámý (bezobsažný). Ustanovení § 54 s. ř. s. zná pouze pojmy „usnášení se“ na rozsudku, povinnost jeho písemného „vyhotovení“, jeho „doručení“, „právní moc“, „závaznost“ a „vykonatelnost“. V případě ústního projednání je ve smyslu § 49 s. ř. s. známé rovněž jeho „vyhlášení“. V řízení o kasační stížnosti sp. zn. 8 Afs 17/2013 se žádné ústní jednání nekonalo a k písemnému vyhotovení rozsudku došlo dne 22. 12. 2014. Následně byl rozsudek vypraven a právní moci nabyl až v roce 2015. Krajský soud tedy pochybil při závěru, že se na věc nepoužije § 124a daňového řádu.

[8] Dále stěžovatel argumentuje, že krajský soud měl k existenci exekučních titulů přihlídnout i na základě prolomení § 75 s. ř. s. V exekučním řízení se totiž vždy zkoumá existence exekučního titulu. Není proto žádného logického ani spravedlivého důvodu, proč krajský soud nepřihlédl k tomu, že již proběhlo přezkumné řízení.

pokračování

[9] Závěrem stěžovatel argumentuje, že přezkumné řízení proběhlo včas. Podle § 122 odst. 3 písm. a) daňového řádu lze přezkoumání rozhodnutí nařídit, pokud neuplynula lhůta pro stanovení daně. Lhůta pro stanovení daně je tříletá a počala běžet dnem následujícím po doručení zrušujícího rozsudku NSS, tedy dnem 7. 1. 2015. Dále stěžovatel popisuje konkrétní běh lhůty v řešené věci a dospívá k závěru, že ze tříleté lhůty uplynulo 781 dní, tj. 2 roky a 51 dní. Lhůta tak byla bezpečně zachována. Stěžovatel podotýká, že lhůta musela počít běžet až 7. 1. 2015 i s ohledem na rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, čj. 2 Azs 307/2015-41.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti přezkoumává napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, nicméně činí tak i z hlediska vad, k nimž přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Úvodem Nejvyšší správní soud poznamenává, že již rozhodoval o kasační stížnosti směřující proti rozsudku krajského soudu ve věci sp. zn. 52 Af 61/2020 (rozsudek, jímž krajský soud zrušil rozhodnutí o námitce proti nyní řešenému exekučnímu příkazu). Rozsudkem ze dne 4. 12. 2023, čj. 5 Afs 212/2022-46, rozsudek krajského soudu ohledně rozhodnutí o námitce zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud vysvětlil, že z rozhodnutí krajského soudu musí být zřejmé, jak se vypořádal s argumentací účastníků. V přezkoumávaném rozsudku se však krajský soud vůbec argumentací žalovaného nezabýval (nijak na ni nereagoval). Bez dalšího vycházel z rozsudku ve věci sp. zn. 1 Afs 356/2020, jakož i z předchozí judikatury týkající se rozhodnutí, která byla vydávána v souvislosti s daňovou exekucí zahájenou před rokem 2020, tj. za naprosto odlišného právního a skutkového stavu. Nereflektoval tak skutkový stav, který zde v době rozhodování byl (po proběhlém přezkumném řízení) a na který žalovaný ve vyjádření k žalobě poukazoval. Nijak nereagoval ani na zbytek argumentace žalovaného. Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, uvedl, že pokud se krajský soud nezabývá podstatným vyjádřením osoby zúčastněné na řízení, nezakládá to sice nepřezkoumatelnost rozhodnutí, může se však jednat o vážnou vadu řízení. V rozsudku ze dne 2. 8. 2012, čj. 4 Ans 1/2012-61, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud se krajský soud nevypořádá s vyjádřením žalovaného k nečinnosti žalobě, trpí vydaný rozsudek nedostatkem důvodů rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Uvedené nepochybně platí i v případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Řízení před krajským soudem tak trpělo vážnou vadou a Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než rozsudek zrušit.

[13] V nyní řešené věci je situace prakticky shodná jako ve věci sp. zn. 5 Afs 212/2022. Obě řízení jsou úzce skutkově i právně spojeny. V nyní řešené věci je předmětem zákonnost samotného exekučního příkazu; ve věci sp. zn. 5 Afs 212/2022 byla předmětem zákonnost rozhodnutí o námitce proti tomuto příkazu. Stěžovatel se v obou řízeních vyjadřoval stejně. Respektive v nyní řešené věci na své vyjádření učiněné v řízení o rozhodnutí o námitce odkázal a předložil ho spolu se správním spisem. V obou rozsudcích se krajský soud argumentací stěžovatele nijak nezabýval. V obou případech tento přístup zdůvodnil s tím, že by za dané situace – kdy byly zrušeny exekuční tituly – bylo zcela zbytečné se argumentací

účastníků zabývat. V rozsudku ve věci sp. zn. 5 Afs 212/2022, Nejvyšší správní soud vysvětlil, proč toto zdůvodnění neobstojí. V nyní řešené věci tak není nutné tyto důvody opakovat a lze na rozsudek ve věci sp. zn. 5 Afs 212/2022 odkázat. I v nyní řešené věci tedy platí, že krajský soud zatížil řízení vážnou vadou, když na argumenty stěžovatele nijak nereagoval. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo než napadený rozsudek zrušit.

[14] Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud podotýká, že rozšířený senát ve věci sp. zn. 1 Afs 271/2016 (v níž řešil možnost samostatně napadnout jak rozhodnutí o námitce, tak exekuční příkaz) v bodu 39 správním soudům doporučil, aby dané situaci přizpůsobili procesní postup. Konkrétně uvedl, že správní soudy mají zvážit spojení věcí dle § 39 odst. 1 s. ř. s. Pokud tento postup zatím krajský soud neuvážil, může tak v dalším řízení učinit.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost s ohledem na výše uvedené důvodnou, a napadený rozsudek krajského soudu proto zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. února 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu